

Ο Μπα Τσιν (Ba Jin ή Ba Chin) γεννήθηκε στην πόλη Τσενγκντού της επαρχίας Σιτσουάν στις 15 Νοεμβρίου 1904. Το πραγματικό του όνομα ήταν Λι Γιαοτάνγκ, ενώ ένα από τα ονόματα με τα οποία ήταν γνωστή η οικογένειά του ήταν το Φεϊγκάν. Την εποχή αυτή την Κίνα κυβερνούσε η αυτοκρατορική δυναστεία των Κινγκ ελέω «ουράνιας εντολής», η οποία, όμως, είχε ήδη αρχίσει να βρίσκεται στα τελευταία της και

σύντομα στη χώρα θα επικρατούσε δημοκρατία. Ο Μπα Τσιν προερχόταν από οικογένεια Μανδαρίνων καταγόμενη από το Τζιανξίνγκ της επαρχίας Τσεκιάνγκ. Η μητέρα του πέθανε το καλοκαίρι του 1914 και ο πατέρας του τρία χρόνια μετά, το 1917: Το πρώτο χτύπημα της ζωής μου ήταν ο θάνατος της μητέρας μου και μετά αυτός του πατέρα μου. Ήμουν πολύ νέος ακόμα, θα έπρεπε να ήμουν ένα παιδί προστατευμένο από τους γονείς του. Ένα χτύπημα μετά το άλλο, ήταν αρκετά δύσκολο να το αντέξεις, θα πει ο ίδιος πολύ αργότερα.

Το Κίνημα της 4 Μαΐου 1919 μόλις τερματίζεται και η χώρα βρίσκεται στο χείλος του πολέμου, όταν ο Μπα Τσιν εγγράφεται σε ένα σύγχρονο (για τα δεδομένα της εποχής) σχολείο στη Τσενγκντού, όπου ανάμεσα στα άλλα, στο διάστημα 1920-1923 συνεχίζει και τελειοποιεί την εκμάθησή του της αγγλικής γλώσσας. Ταυτόχρονα, «καταβροχθίζει» πυρετωδώς τα νέα τότε λογοτεχνικά και άλλα έργα που ξεπροβάλλουν από όλα τα μέρη του κόσμου και

ενθουσιάζεται, ειδικότερα, με την αναρχική θεωρία. Δύο είναι τα κείμενα αυτά που τραβούν, ειδικά, την προσοχή του και που θα εξασκήσουν πάνω του μια ολοένα αυξανόμενη επιρροή και τα οποία μετέφρασε πολύ αργότερα στην κινεζική γλώσσα: Το Προς τους νέους του Πέτρου Κροπτόκιν και τη Μεγάλη νύχτα του Λεοπόλδ Καμπφ. Αγκάλιασε το αναρχικό ιδεώδες και εισήλθε στις γραμμές μιας τοπικής ελευθεριακής ομάδας. Στην εφημερίδα της ομάδας αυτής Το Δεκαπενθήμερο ήταν που εκδόθηκε το πρώτο άρθρο που γνωρίζουμε από αυτόν, με τίτλο Πώς να οικοδομήσουμε μια κοινωνία αυθεντικά ελεύθερη και υπέρμαχο της πολιτικής και κοινωνικής ισότητας, προαναγγέλλοντας τη μετέπειτα θυελ-λώδη πορεία του στα κινεζικά γράμματα που ο Μπα Τσιν θα χάραζε κατά τη διάρκεια της ζωής του.

Το 1923 ταξιδεύει στη Σαγκάη με το μεγαλύτερο αδερφό του Λι Γιαολίν και αμέσως μετά στο Νανκίν, όπου γίνεται δεκτός στο εσωτερικό σχολείο του Νοτιανατολικού Πανεπιστημίου. Με

το πτυχίο στην τσέπη, το 1925 επιστρέφει στη Σαγκάη και συνεργάζεται με τον εκεί ελευθεριακό Τύπο, είτε με το πραγματικό του όνομα είτε με ψευδώνυμα. Δημοσιεύει, επίσης, διάφορα άρθρα ελευθεριακού περιεχομένου. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στο Νανκίν σχετίστηκε με την Έμμα Γκόλντμαν, την πνευματική του μητέρα όπως την αποκάλεσε, μέσω αλληλογραφίας, καθώς και με τον Τόμας Χένρι Κιλ, εκδότη της εφημερίδας Freedom (1926) του Λονδίνου.

Όταν δεν κατάφερε να επιτύχει στο φημισμένο πανεπιστήμιο του Πεκίνου, αποφασίζει, το 1927, να κατευθυνθεί προς την Γαλλία, με στόχο να σπουδάσει Οικονομικές Επιστήμες και να μάθει τη γαλλική γλώσσα. Η υπόθεση Σάκο και Βαντσέτι με το τραγικό της τέλος τον άγγιξε τόσο, ενώ οι εκστρατείες υπεράσπισής τους από τους Ιταλούς εργάτες εντυπωσίασαν το νεαρό Μπα Τσιν. Έρχεται σε επαφή με την Επιτροπή Αλληλεγγύης και γράφει στον Βαντσέτι, ο οποίος του απαντά από τη φυλακή.

Τον ίδιο χρόνο (1927) μεταφράζει την Κατάκτηση

του ψωμιού (που επα-νεκδόθηκε στην Κίνα διορθωμένη το 1940, με τον τίτλο Το ψωμί και η ελευθερία) και την Ηθική, η καταγωγή και η ανάπτυξή της του Π. Κροπότκιν (μετάφραση η οποία αναθεωρήθηκε το 1941), μελετώντας σε βάθος για το σκοπό αυτό τον Αριστοτέλη, τον Πλάτωνα και τα Ευαγγέλια. Ταυτόχρονα, πολλαπλασιάζει τις παρεμβάσεις του στον ελευθεριακό Τύπο, ειδικά στην κινεζική αναρχική εφημερίδα Η Ισότητα (1927-1929) που κυκλοφορούσε στο Σαν Φραντσίσκο με τη βοήθεια ενός Κινέζου εργάτη που ζούσε εκεί, του Λίου Ζόνγκσου (που χρησιμοποιούσε το ψευδώνυμο Ρέϊ Τζόουνς), ενώ κυκλοφορεί δύο βιβλία: το Ο αναρχισμός και το ζήτημα της πρακτικής (1927) με τους Σου Χουιλίν και Γιούν Γι (Ου Γιονγκχαιο) και το Οι πρωτοπόροι της επανάστασης (1928) στο οποίο συμπεραίνεται το έντονο μεγαλείο των αναρχικών μαρτύρων.

Έχει επικοινωνία με διάσημες προσωπικότητες του αναρχικού κινήματος, όπως η Έμμα Γκόλντμαν (1927), ο Αλεξάντερ Μπέρκμαν

(1928), ο Μαξ Νετπλώ (1928), κάτι που θα κρατήσει μέχρι το 1950, όπως αποδεικνύουν οι ταχυδρομικές ανταλλαγές του με τους Άνιες Ίνγκλις (1948-1950), Ρούντολφ Ρόκερ (1948-1949), Ζόζεφ Ίσιλ (1949), Μπόρις Γιελίνσκι (1949), την Επιτροπή Αναρχικών Διεθνών Σχέσεων (1949) και οι αποστολές σ' αυτόν διαφόρων ξένων εντύπων και εκδόσεων, ανάμεσά τους και η γαλλική εφημερίδα Le Libertaine (Ο Ελευθεριακός).

Στη Γαλλία τελειώνει την Καταστροφή, το πρώτο του μυθιστόρημα, που κυκλοφόρησε το 1929 με μορφή αναγνώσματος σε συνέχειες στην πασίγνωστη εφημερίδα Χιαοshuo yuebao (Το μηνιαίο μυθιστόρημα). Η θριαμβευτική αποδοχή του μυθιστορήματος από τους αναγνώστες, ειδικά από τους πιο νέους, τον ενθάρρυνε να πάρει οριστικά τον ελευθεριακό δρόμο κάτω από το ψευδώνυμο Μπα Τσιν. Άλλαξε το όνομά του σε Μπα Τσιν παίρνοντας την πρώτη συλλαβή «Μπα» από όνομα συντρόφου του που αυτοκτόνησε στο Παρίσι (σημ. Ε.Χ. Άλλοι

συγγραφείς ισχυρίζονται ότι προέρχεται από το όνομα Μπακούνιν) και την τελευταία συλλαβή «Κιν» (που στην κινεζική γλώσσα προφέρεται ως «τσιν») από το όνομα Κροπότκιν και έτσι έγινε Μπα Τσιν.

Με την επιστροφή του στη Κίνα το 1918, ο Μπα Τσιν εγκαθίσταται στη Σαγκάη και στα επόμενα χρόνια γράφει διάφορα από τα πιο διάσημα μυθιστορήματά του: όπως την τριλογία του Η αγάπη (Ομίχλη, 1931 - Βροχή, 1933 και Λάμψη, 1935) στα οποία κεντρικοί ήρωες είναι οι νέοι διανοούμενοι επαναστάτες, καθώς και, πάνω απ' όλα, το έργο Οικογένεια (1933), εμπνευσμένο από τη ζωή των δικών του ανθρώπων, θεωρούμενο ως ένα από τα αριστουργήματά του, και το οποίο αποτελεί το πρώτο μέρος μιας άλλης τριλογίας με τίτλο Ο χείμαρρος που θα το ολοκλήρωνε πολύ αργότερα.

Ωστόσο, δεν εγκαταλείπει την αναρχική του δραστηριότητα. Δημοσιεύει διάφορα άρθρα στα έντυπα Ο Μηνιαίος Ελευθεριακός (Ιανουάριος-Απρίλιος 1929) με το ψευδώνυμο Marat, Πριν τη

στιγμή (Ιανουάριος-Ιούλιος 1931) και σε μια εφημερίδα που κυκλοφορούσε σε γλώσσα εσπεράντο το Πράσινο Φως καθ' ότι μέχρι το τέλος της ζωής του υπήρξε αφοσιωμένος οπαδός της παγκόσμιας γλώσσας, που ανακάλυψε στα 14 χρόνια του. Δημοσίευσε, επίσης, τρία άλλα μεγάλα έργα: Το ένα από αυτά με τίτλο Στην αγχόνη (1929), αποτελεί μια γκα-λερί των προσωπογραφιών Ρώσων μηδενιστών ή «τρομοκρατών» του 19ου αιώνα, συνοδευμένη με μελέτες για τους αναρχικούς μάρτυρες του Σικάγο ή τη ζωή της Σοφίας Περόσκαγια, την ιστορία του ρωσικού μηδενισμού και τον άθλο των Γάλλων αναρχικών της «Μπελ Επόκ», αλλά και με κείμενα αφιερωμένα στους Μάρτυρες του Τόκιο ή στην υπόθεση Σάκο και Βαντσέτι. Στο ίδιο έργο περιλαμβάνεται και ένα γράμμα που διαπραγματεύεται τη σχέση αναρχισμού και τρομοκρατίας. Επίσης, το έργο με τίτλο Δέκα ηρωίδες Ρωσίδες (1930), άλλη συλλογή προσωπογραφιών, ανάμεσα σε αυτές αυτή της Βέρα Ζασούλιτς και της Βέρα Φίγκνερ. Ακόμα, το

έργο με τίτλο Από τον καπιταλισμό στον αναρχισμό (1930) που αποτελεί ελεύθερη διασκευή του έργου του Αλεξάντερ Μπέρκμαν Το αλφαβητάρι του ελευθεριακού κομμουνισμού (1929).

Το Νοέμβριο του 1934, για να ξεφύγει από το καταπιεστικό κοινωνικό περιβάλλον που κυριαρχούσε στη χώρα του (σε διάφορες περιστάσεις τα γραπτά του λογοκρίθηκαν από την εθνικιστική κυβέρνηση γιατί κρίθηκαν αρκετά ανατρεπτικά) ο Μπα Τσιν εγκαταλείπει την Κίνα και κατευθύνεται στην Ιαπωνία όπου περνάει μερικούς μήνες στην Γιοκοχάμα και στο Τόκιο, όπου συνελήφθη, μάλιστα, από την αστυνομία και κρατήθηκε για ένα σύντομο χρονικό διάστημα. Με την επιστροφή του στη Σαγκάη, αναλαμβάνει την ευθύνη του εκδοτικού οίκου Ζωή και Κουλτούρα, χωρίς όμως η κίνηση αυτή να αποτελεί αλλαγή πλευσης: Μου άρεσε να γράφω και να μεταφράζω. Υπήρξα εκδότης μόνο όταν δεν υπήρχε άλλη δουλειά που θα ήθελα να ασχοληθώ, γράφει στον πρόλογο σε ένα από τα

βιβλία του με τίτλο Ιστορία του κοινωνικού ρωσικού κινήματος (1935).

Ο κινεζικο-ιαπωνικός πόλεμος (1937-1945) τον έφερε σε μια συνεχή αστοχία όπως και πολλούς άλλους συγγραφείς. Κατέφυγε, ζητώντας άσυλο, στη Καντόν, στη Γκουιλίν και μετά στη Τσόνγκινγκ. Από εκεί πέρασε στη Γκουιγιάνγκ, όπου παντρεύτηκε, τον Μάιο του 1944, με την Τσεν Γιαντζέν (Ξιάο Σαν, 1921-1972), με την οποία απέκτησε δυο παιδιά, μια κόρη τη Λι Ξιαολίν τον Δεκέμβριο του 1945 και ένα γιο τον Λι Ξιαοτάνγκ τον Ιούλιο του 1950. Οι αρχές τον ενοχοποίησαν για την εναντίωσή του στην ιαπωνική κατοχή, καθώς ήταν ένας από τους ηγέτες της Συνεργασίας της Αντίστασης στον Εχθρό και δημοσίευε άρθρα σε λογοτεχνικές και άλλες εκδόσεις σ' ολόκληρη την Κίνα (Μάρτιος 1938) καθώς και στη Γκουιλίν (Νοέμβριος του 1938), συνεισφέροντας με την πένα του στο εκφραστικό όργανο Τέχνες και Γράμματα του Αντιστασιακού Πολέμου.

Παράλληλα, δραστηριοποιήθηκε ενεργά στην

ενημέρωση των συμπατριωτών του για την κατάσταση στην Ισπανία, μέσω της εφημερίδας Φωτιά του Σήματος Συναγερμού (Σεπτέμβριος 1937-Οκτώβριος 1938), την οποία ανέλαβε μαζί με τον Μάο Ντουν. Στο έντυπο αυτό συμπεριελήφθησαν και μια σειρά φτιαγμένων για την περίπτωση, μεταφράσεων από τον ίδιο φυλλαδίων με τίτλο Μικρή συλλογή μελετών πάνω στο ισπανικό ζήτημα. Κυκλοφόρησαν, επίσης, σε δική του μετάφραση διάφορα άλλα έργα: Ρούντολφ Ρόκερ Ο αγώνας στην Ισπανία (1937), διαφόρων συγγραφέων Ο μαχητής Ντουρρούτι (1938), του Αουγκουστίν Σούχη Ισπανία (1939), του Άλμπερτ Μίνινγκ Τα γεγονότα του Μαΐου στη Βαρκελώνη (1939), το Ημερολόγιο ενός διεθνούς εθελοντή (1939) και του Κάρλο Ροσσέλι Ημερολόγιο της Ισπανίας (1939). Ασχολήθηκε, επίσης, με τις αποδόσεις στα κινεζικά των τριών άλμπουμ των σχεδίων των προερχόμενων από το γραφείο προπαγάνδας της CNT-FAI: Το αίμα της Ισπανίας (1938), Τα βάσανα της Ισπανίας (1940) του

Καστελάο, και Η ισπανική χαραυγή (1938) του Σιμ. Είναι όλες εργασίες υπέρ της Ισπανικής Επανάστασης, αν και το ότι δεν τον δέχτηκαν στον Συνασπισμό των Συγγραφέων της Αριστεράς (1930-1936) του κόστισε την εχθρότητα των «κομμουνιστών» που κατηγορούσαν τους αναρχικούς, ότι σαμποτάρισαν την τακτική του Ενιαίου Μετώπου (Συμμαχία ανάμεσα σε «κομμουνιστές» και εθνικιστές για να παλέψουν στην Ιαπωνία η ακριβέστερα, η δεύτερη συμμαχία. Το πρώτο ενωμένο μέτωπο είχε σχηματιστεί με την πρόθεση να απαλλάξει την Κίνα από τους «κυρίους του πολέμου» και είχε τερματιστεί το 1927, με την αιμοσταγή συντριβή του Τσανγκ Κάι Σεκ και των οπαδών του).

Ο Μπα Τσιν δεν εγκατέλειψε τη λογοτεχνική δημιουργία. Τον συναντάμε από τους επικεφαλείς της έκδοσης Λογοτεχνικές Επιλογές (Μάρτιος 1937-Ιανουάριος 1939) με τον Τσιν Γι, τον παλιό του συνεργάτη, με τον οποίο είχε εκδώσει το περιοδικό Λογοτεχνική Εποχή (Ιούνιος-

Δεκέμβριος 1936) και κυκλοφορεί έξι μυθιστορήματα: τους δυο τελευταίους τόμους του Χειμάρρου, Άνοιξη (1938) και Φθινόπωρο (1940), τους τρεις τόμους της Φωτιάς (1940, 1941 και 1945) και το Ο Κήπος της ηρεμίας (1944). Παράλληλα, άρχισε να γράφει την Κοινή αίθουσα νούμερο 4 (1946) και την Παγωμένη νύχτα (1947), το τελευταίο μεγάλο δημιούργημά του.

Ανάμεσα στην Καταστροφή και την «Απελευθέρωση» (1949), ο Μπα Τσιν δεν σταματά. Η βιβλιογραφία του, εκτός από τα έργα που έχουμε ήδη παραθέσει, εμπλουτίζεται από άλλα οχτώ μυθιστορήματα: Ο νεκρός ήλιος (1931), Όνειρο στη Θάλασσα (1932), Φθινόπωρο την άνοιξη (1932), Οι ανθρακωρύχοι του αντιμονίου (1933), Germinal (1933, αρχικά ήταν να δημοσιευτεί με τον τίτλο Χιόνι), Ανάσταση (1933, συνέχεια της Καταστροφής), Η παγίδα της μακροζωίας (1937) και η Λίνα (1940), κι ακόμα μια σειρά μικρών μυθιστορημάτων διασκορπισμένων στις αναρίθμητες εφημερίδες στις οποίες συμμετείχε ο Μπα Τσιν, Εκδίκηση

(1931), Διαφάνεια (1932), Η ηλεκτρική καρέκλα (1933), Το πανί (1933), Ο στρατηγός (1934), Η σιωπή (1934), Θεοί, διάβολοι και άνθρωποι (1935), Εμβάθυνση (1936) και Ιστορία των τριχών (1936). Σε όλα αυτά αυτό θα πρέπει να προστεθεί και μια μεγάλη ποσότητα δοκιμίων: Είχα πολλούς φίλους, για τους οποίους έχω γράψει ένα σωρό άρθρα. Ήταν κάθε φορά όλο και περισσότερα τα άτομα που μου ζητούσαν κείμενα. Τα δοκίμια αυτά αποτέλεσαν είκοσι τόμους: Ταξίδι μέσω θάλασσας (1932), Τα ταξίδια μου στην πορεία του πινέλου (1934), Σταγονίδια (1935), Εξομολογήσεις από μια ζωή (1936), Αναμνήσεις (1936), Σύντομα σημειώματα (1937), Κατηγορώ (1937), Το όνειρο και η απόλαυση (1938), Γράμματα από έναν ταξιδιώτη (1939), Εντυπώσεις (1939), Μαύρη γη (1939), Χωρίς τίτλο (1941), Ο δράκος, οι τίγρεις, τα σκυλιά (1942), Το παράσιτο που ανασταίνεται (1942), Ασήμαντοι άνθρωποι, υποθέσεις χωρίς σημασία (1943), Σημειώσεις από διάφορα ταξίδια (1946), Μικρές αναμνήσεις (1947), Η τραγωδία μια

ήρεμης νύχτας (1948). Σε ηλικία μόλις 30 ετών έγραψε τη ζωή του: Αυτοβιογραφία του Μπα Τσιν (1934).

Αλλά και το μεταφραστικό του έργο δεν υπήρξε πενιχρό: Χείλος του Λεοπόλδ Κάμπφ (1928), Μια προλεταριακή ζωή του Βαρτολομαίο Βαντζέτι (1929), Η υπόγεια Ρωσία του Στέπνιακ (1929), Ο χορός του σκελετού του Akita Ujaku (1930), Η μεγάλη νύχτα του Λεοπολδ Κάμπφ (1930), Ο θάνατος του Danton του Alexis Τολστόι (1930), Τα παραμύθια της στέπας του Μαξίμ Γκόρκι (1931), Η άνοιξη στο φθινόπωρο του Julio Baghy (1932), Το άνθος του παρελθόντος του Εντμούντο ντ' Αμίσις (1933), Αναμνήσεις ενός επαναστάτη του Κροπότκιν (1933), Αναμνήσεις από τη φυλακή του Αλεξάντερ Μπέρκμαν (1935), Το κατώφλι -επιλογή από έργα των Γιάακοφ Πρελούκερ, Λεοπόλδ Κάμπφ, Στέπνιακ και Ιβάν Τουργκένιεφ- (1939), Προς τους νέους του Κροπότκιν (1937), Ένα οικογενειακό δράμα του Χέρτσεν (1940), Ύμνοι των επαναστατών - ανθολογία έργων διαφόρων συγγραφέων-

(1940), Τα τελευταία τριαντάφυλλα του Θεοντόρ Στορμ (1943), Γονείς και παιδιά (1943), Παρθένα γη (1944), Ποιήματα σε πεζό λόγο (1945) και Πούνιν και Μπαμπούριν (1949) όλα του Ιβάν Τουργκένιεφ, Ο ευτυχισμένος πρίγκιπας -σύνοψη από αφηγήματα και κείμενα σε πεζό λόγο- του Όσκαρ Ουάιλντ (1948), Είκοσι χρόνια στη φυλακή της Βέρας Φίγκνερ (1948), Το γέλιο - ανθολογία κειμένων των Ντόμπρι Νεμίροφ, Α. Κούπριν, Μπρατέσκου Βοϊνέστι και Βασίλι Εροσέσκο- (1948), Οι έξι του Ρούντολφ Ρόκερ (1949), Αναμνήσεις από τον Τσέχοφ, αναμνήσεις από τον Τολστόι και αναμνήσεις από τον Μπλοκ του Μαξίμ Γκόργκι (1950), Αναμνήσεις από τον Τουργκένιεφ του Ισαάκ Παβλόβσκι (1950), Το κόκκινο λουλούδι (1950), Ένα απροσδόκητο γεγονός (1951) και Η καρικατούρα και το τριαντάφυλλο (1952) όλα του Βσέβολοντ Γκαρσίν. Όταν το Κομμουνιστικό Κόμμα πήρε την εξουσία, αν και είχε διαδοθεί η φήμη ότι ο Μπα Τσιν είχε καταφύγει στη Ταϊβάν, αυτός όχι μόνο δεν έφυγε, αλλά αποδέχτηκε να θέσει την πένα του στην

υπηρεσία τους, αλλά χωρίς να συνδεθεί με το κόμμα (χωρίς αμφιβολία, οι «κομμουνιστές» θεώρησαν ότι δεν διέθετε το κατάλληλο μέγεθος γι' αυτό το «ειδικό ύφασμα» για το οποίο μιλούσε ο Λένιν). Ποιος; Ο Μπα Τσιν, που μέχρι την προηγούμενη μέρα δεν είχε παρά τις πιο αυστηρές λέξεις να πει για το σοβιετικό καθεστώς. Πίστεψε ο Μπα Τσιν στην ειλικρίνεια του Προσωρινού Προγράμματος των Κινέζων οπαδών του καθεστώτος αυτού; Δεν ήταν διόλου απίθανο, όπως βλέπουμε απ' όσα λέει η Άνιες Ίνγκλις στις 18 Σεπτεμβρίου 1950: Μπορεί να είχε την τύχη να συμμετάσχει στις προσπάθειες για την αγροτική μεταρρύθμιση και τη διανομή της γης στους φτωχούς αγρότες. Κάτι που σημαίνει την καταστροφή της φεουδαρχίας στην Κίνα. Κάτι που, χωρίς αμφιβολία, αποτελεί καθοριστικό γεγονός. Εκτός και αν ξελογιάστηκε από τα καθήκοντα που του ανέθεσαν, σ' αυτόν που θεωρείτο ακόμη αναρχικός. Γιατί, στην ουσία, κανείς δεν αγνοούσε τις πολιτικές του πεποιθήσεις. Στους «κόκκινους» πολιτοφύλακες

που τον συνέλαβαν αργότερα κατά την διάρκεια της «Πολιτιστικής Επανάστασης», ο Μπα Τσιν αποκάλυψε ότι, είχε μια συνομιλία με τον Μάο στο Τσινκίν, στα σαράντα του χρόνια. Ο Μάο του είπε: Είναι περίεργο, λέγεται ότι είσαι αναρχικός. Και να τι απάντησε ο Μπα Τσιν: Είναι βέβαιο. Και εγώ είχα ακούσει να λέγεται ότι και εσύ επίσης ήσουν εδώ και καιρό.

Τον Ιούλιο του 1949, όταν οι «κομμουνιστές» δεν είναι ακόμη απόλυτοι κυρίαρχοι της χώρας και δεν έχει διακηρυχθεί η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, ο Μπα Τσιν γίνεται στέλεχος της Ομοσπονδίας Τεχνών και Γραμμάτων της Κίνας, της οποίας σύντομα θα είναι ένας από τους αντιπροέδρους (Αύγουστος 1960). Συμμετείχε, επίσης, στη μόνιμη επιτροπή του Συνεταιρισμού Συγγραφέων της Κίνας (Ιούλιος 1949) και πήρε και εκεί μια θέση αντιπροέδρου (Οκτώβρης 1953). Ανάλογες θέσεις κατέλαβε στα τμήματα αυτών των δύο οργανισμών στη Σαγκάη, καθώς και σε άλλες εθνικές οργανώσεις μικρότερης σημασίας. Συμμετείχε, ακόμα, σε διεθνείς

αποστολές: τον Νοέμβριο του 1950 στο δεύτερο Παγκόσμιο Συνέδριο για την Ειρήνη που συγκαλείται στη Βαρσοβία και μετέπειτα φιλοξενείται στη Μόσχα, τον Απρίλιο του 1952 και τον Αύγουστο του 1953 στη Βόρεια Κορέα, το Νοέμβριο του 1957 είναι καλεσμένος στις τελετές για την 40η επέτειο της Οκτωβριανής Επανάστασης στη Μόσχα, τον Οκτώβριο του 1958 είναι επικεφαλής της κινεζικής αντιπροσωπείας στο Συνέδριο των Αφροασιατικών Συγγραφέων στην Τασκένδη του Ουζμπεκιστάν και, τέλος, πραγματοποιεί τρία επίσημα ταξίδια στην Ιαπωνία (Μάρτιος 1961, Ιούλιος 1962 και Νοέμβριος 1963).

Ο Μπα Τσιν διορίστηκε συντάκτης-διευθυντής του Μήνα των Γραμμάτων και των Τεχνών, οργάνου του τμήματος Σαγκάης του Συνεταιρισμού Συγγραφέων, από τη δημιουργία του τον Ιανουάριο του 1953 μέχρι τον Ιανουάριο του 1957, απ' όπου πέρασε κατόπιν στη διεύθυνση μιας εκδοτικής επιτροπής. Τον Ιούλιο του 1957 παίρνει τα ηνία, στην αρχή από κοινού με τον

Τσιν Γι και, κατόπιν, μόνος από τον Νοέμβριο του 1959, μιας δεύτερης έκδοσης του Συνεταιρισμού Συγγραφέων με τον τίτλο Συγκομιδή, που ήταν μια από τις επιθεωρήσεις που ασκούσαν με τη μεγαλύτερη επιρροή στην Κίνα. Τον Οκτώβριο του 1959, ο Μήνας των Γραμμάτων και των Τεχνών μετονομάζεται σε Λογοτεχνία στη Σαγκάη και ο Μπα Τσιν θα είναι ο υπεύθυνος από τον Νοέμβριο του 1960. Τον Ιανουάριο του 1964, η Λογοτεχνία στη Σαγκάη και η Συγκομιδή συγχωνεύονται και η νέα έκδοση επρόκειτο να ονομαστεί Συγκομιδή μέχρι τον Μάρτιο του 1966, ημερομηνία στην οποία διακόπτεται η κυκλοφορία: βρισκόμαστε στην παραμονή της «Πολιτιστικής Επανάστασης».

Οι αρμοδιότητές της δεν είναι μόνο πολιτιστικού χαρακτήρα. Ο Μπα Τσιν συμμετέχει και στο Εθνικό Λαϊκό Κογκρέσο ως αντιπρόσωπος της επαρχίας της Σαγκάης (1954-1958) και ως βουλευτής Σαγκάης (1959-1963 και 1964-1965). Μονοπωλώντας όλες αυτές τις διοικητικές εργασίες, αποποιείται τον κακό προσανατολισμό

της τέχνης του: Δεν μου άρεσαν οι συναθροίσεις, αλλά δεν τολμούσα να λείπω. Έκανα ό,τι ήταν δυνατόν για να αποφύγω κάποιες. Δεν συμμετείχα πραγματικά. Έκανα πιστή εξέταση της συνείδησης. Έτσι έχω χα-ραμίσει είκοσι με τριάντα χρόνια από τη ζωή μου. Όσο περισσότερο εργαζόμουν σκληρά στις πολιτικές μελέτες, τόσο λιγότερο μπορούσα να γράφω. Παραδόξως, ο τίτλος του συγγραφέα μου στερούσε τον αναγκαίο χρόνο για να εξασκήσω το επάγγελμά μου.

Το επόμενο κύμα έργων του -με τις εξαιρέσεις του έργου Ιστορίες των ηρώων (1953), Λαμπρό μαργαριτάρι και Ευνοούμενο του ζαντ (δύο παραμύθια για παιδιά, 1957) ή Li Dohai (1961), που είναι έργο δημιουργίας- θα αφιερωθεί αποκλειστικά στα χρονογραφήματα ή στη λογοτεχνία του ρεπορτάζ (σχετικά με τα ταξίδια του στην Πολωνία, Κορέα, Σοβιετική Ένωση και Βιετνάμ): Άουσβιτς: το ναζιστικό εργοστάσιο των δολοφονιών (1951), Μέρες γιορτής στη Βαρσοβία (1951), Γράμματα κουράγιου και άλλα (1951),

Ζώντας ανάμεσα σε ήρωες (1953), Έχουμε συναντήσει τον υποστράτηγο Peng Dehuai (1953), Αυτοί που περιφρουρούσαν την ειρήνη (1954), Μέρες χαράς (1957), Όλος ο αγώνας που έσωσε τη ζωή (1958), Νέες φωνές (1959), Φιλίες (1959), Τραγούδι επευφημίας (1960), Ένα ανεξάντλητο συναίσθημα (1963), Από το χείλος της γέφυρας Hien Luong (1964) και Ταξίδι στην κομμούνια Νταζάι (1965).

Το 1954 και 1955 γίνονται οι εκστρατείες της «παλινόρθωσης». Ο Μπα Τσιν είναι ένας από τους διανοούμενους που κινητοποιούνται ενάντια στους συντρόφους εκείνους που δεν είχαν «αίσθηση αγνότητας», όπως για παράδειγμα ο Hu Feng. Ωστόσο, το 1956, κατά τη διάρκεια της περιόδου των «Εκατό Λουλουδιών», δημοσιεύει μια δεκάδα δοκιμίων που κριτικάρουν την κοινωνική πραγματικότητα, προετοιμάζοντας με συγκεκριμένο τρόπο τα μελλοντικά γραπτά του με το γενικό τίτλο Στην πορεία της πέννας, αλλά φαίνεται ότι τον υποχρέωσαν αμέσως, κατά τη διάρκεια του αντιδεξιού κινήματος του 1957, να

υμνεί την «παλινόρθωση» και να ασχολείται με την καταγγελία των συγγραφέων εκείνων που είχαν συμβιβαστεί περισσότερο απ' αυτόν. Ο Μπα Τσιν θα εμπλακεί έπειτα με όλες του τις δυνάμεις στην εκστρατεία ενάντια στους συντρόφους του: Τώρα, μετά από τόσους «αγώνες», από τόσα «κινήματα», όταν σκέφτομαι τους ρόλους που έχω αναλάβει να παίξω (ακόμη και αν με είχαν πιέσει αρκετά) είμαι αηδιασμένος, ντροπιασμένος, θα παραδεχόταν αναδρομικά. Όταν ξαναδιαβάζω τις σελίδες που έχω γράψει εδώ και τριάντα χρόνια, δεν μπορώ να συγχωρέσω τον εαυτό μου και δεν ζητώ από τις μελλοντικές γενιές να το κάνουν.

Τον Οκτώβριο του 1958, έρχεται η σειρά του να κατηγορηθεί. Είχε αρχίσει μια εκστρατεία με στόχο τα προγενέστερα του 1949 βιβλία του. Όντως, είχε ξεκινήσει να τα επανεκδίδει χωρίς το αναρχικό τους περιεχόμενο, κάτω από το τίτλο Έργα του Μπα Τσιν (14 τόμοι, 1958-1962). Και πριν από αυτό, τον Απρίλιο του 1958, είχε διαπράξει την απερισκεψία, σε ένα άρθρο, να

μην επιπλήξει με αρκετή δύναμη τον Howard Fast, τον Αμερικάνο νομπελίστα που είχε πολεμήσει τον κομμουνισμό. Τα χτυπήματα γίνονταν όλο και πιο αυστηρά. Αλλά από τώρα και στο εξής, παρ' όλες τις κατηγορίες που του αποδόθηκαν τον Μάιο του 1962 για το κείμενο με θέμα το Κουράγιο και η έννοια της ευθύνης των συγγραφέων -αν και αυτό ήταν ένα κείμενο γραμμένο σε ένα γενικότερο φιλελεύθερο φρόνημα, προωθημένο από την ίδια την εξουσία και όχι μια πράξη κριτικής από πλευράς του συγγραφέα, αλλά, όχι ότι του προκλήθηκαν λιγότερα προβλήματα κατά τη διάρκεια της «Πολιτιστικής Επανάστασης»- ο Μπα Τσιν δεν θα διστάσει να κρύ-ψει τα πραγματικά του συναισθήματα και να υποταχθεί στις κινέζικες αρχές, λειτουργώντας ως ο «παπαγάλος» που αυτοί περίμεναν. Μέχρι το τέλος της «Πολιτιστικής Επανάστασης», ο Μπα Τσιν θα επιμένει στη στάση του: Δεν μπόρεσα να δραπετεύσω από την τραγωδία των Κινέζων διανοουμένων, λέει πικρά.

Το 1966, με το ξεκίνημα της «Πολιτιστικής Επανάστασης», ο Μπα Τσιν θα εξαφανισθεί αμέσως από την δημόσια σκηνή. Στις 16 Αυγούστου 1966, τοιχοκολλείται μια αφίσα στο τμήμα του Συνεταιρισμού Συγγραφέων στη Σαγκάη που τον εξευτελίζει και τον κλειδώνει σε ένα «στάβλο». Στις 10 Μαΐου 1967, ένα άρθρο του Ημερολογίου του Λαού τον κατηγορεί ξεκάθαρα και στις 18 Σεπτεμβρίου οι «κόκκινοι» αστυνομικοί τον συλλαμβάνουν και τον οδηγούν στο πανεπιστήμιο του Fudan, όπου παραμένει εξαφανισμένος επί ένα μήνα και υποβαλλόμενος σε ανάκριση. Τον Ιανουάριο του 1968 σφραγίζεται η πόρτα της βιβλιοθήκης του και του απαγορεύεται να χρησιμοποιεί τα δωμάτια του πάνω ορόφου του σπιτιού του. Στις 20 Ιουνίου, τον «σέρνουν» στο Αμφιθέατρο του Λαού, στη Σαγκάη, για ένα «τηλεοπτικό κογκρέσο» οργανωμένο από τις πολιτιστικές αρχές της πόλης και τον Σεπτέμβριο στέλνεται σε οίκημα της τοπικής έδρας του Συνεταιρισμού Συγγραφέων. Δεν επιστρέφει στο σπίτι του μέχρι

τον Φεβρουάριο του 1969. Από τον Μάιο του 1969 έως τον Φεβρουάριο του 1970 είναι σταλμένος στην περιφέρεια Σονγκιτζιάνγκ Λουέγκο, μετά στις 7 Μαΐου σε ένα σχολείο στην Φενγκξιάν (κοντά στην Σαγκάη), για κάποιες αγγαρείες, όπου πρέπει να πραγματοποιηθούν χειρωνακτικές εργασίες. Δεν θα επιστρέψει από την Φεν-γκξιάν για δυόμιση ολόκληρα χρόνια για να φροντίσει τη σύζυγό του, στην ο-ποία δεν είχαν παράσχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη επειδή ήταν γυναίκα του και ήταν ετοιμοθάνατη. (σημ. Ε.Χ. Να προσθέσουμε εδώ ότι η σύζυγός του, η Ξιάο Σαν, ήταν, επίσης, μεταφράστρια έργων του Ιβάν Τουργκιένεφ και του ποιητή Αλέξανδρου Πούσκιν από τα ρωσικά στα κινεζικά. Παντρεύτηκαν το 1944. Η Ξιάο Σαν πέθανε το 1972 από καρκίνο).

Τον Ιούλιο του 1973, η Δημοτική Επιτροπή Σαγκάης του Κομμουνιστικού Κόμματος εξέδωσε διάταγμα ότι η περίπτωση του Μπα Τσιν φανέρωνε τις αντιφάσεις στην αγκαλιά του λαού (όχι αντιφάσεις ανάμεσα στον λαό και στους

εχθρούς του λαού) και του αφαίρεσε την ετικέτα του αντεπαναστάτη που του είχαν κολλήσει, εξουσιοδοτώντας τον να αναλάβει ξανά τη εργασία του μεταφραστή. Αναθεωρεί την απόδοση της Παρθένας γης του Τουργκένιεφ, τον Σεπτέμβριο του 1974 αφιερώνεται στο έργο Παρελθόν και σκέψεις του Χέρτσεν που θα τελειώσει τον Απρίλιο του 1977, έξι μήνες από τότε ο Μάο άρχισε να σκέφτεται εκ νέου τη σκέψη του Μαξ και η «Πολιτιστική Επανάσταση», της οποίας η διάρκεια ήταν 10 χρόνια, μόλις τελείωνε. Αυτή τη στιγμή ακριβώς ο Μπα Τσιν επιστρέφει στο προσκήνιο. Είναι 73 ετών.

Στις 25 Μαΐου 1974, η επιθεώρηση Σύνοψη των ανθρωποτήτων περικλείει «Ένα γράμμα» του και στις 20 Οκτωβρίου αναδημοσιεύει ένα από τα μυθιστορήματά του στο περιοδικό Γράμματα και Τέχνες της Σαγκάης (νέο όνομα του περιοδικού Λογοτεχνία της Σαγκάης), εγκαινιάζοντάς το. Ο Μπα Τσιν επιστρέφει στα αξιώματά του στο Συνεταιρισμό Κινέζων Συγγραφέων, του οποίου θα είναι ο α' αντιπρόεδρος (Νοέμβριος 1979),

αρχίζουν από το 1950 και τελειώνουν στο 1979, με τον τίτλο Ανταύγειες (1979). Παρ' όλη τη λύπη του για την έκδοση των Απάντων του σε 14 τόμους, επιτρέπει τη δημοσίευση των Διαλεκτών έργων του σε 10 τόμους, το 1982. Θα ακολουθήσει κατευθείαν το Πλήρες έργο του σε 26 τόμους -συνοψισμένο ανάμεσα στο διάστημα 1986-1994, ανατυπωμένο το 2000- και από τα Πλήρη μεταφρασμένα έργα του σε 26 τόμους, συνοψισμένα το 1997. Αυτή τη φορά, δεν περικόπηκε κανένα από τα αναρχικά του κείμενα σε κανέναν από αυτούς τους τόμους.

Ο Μπα Τσιν ανέκτησε, επίσης, την έδρα του στο Εθνικό Λαϊκό Κογκρέσο και επανεκλέχθηκε τον Φεβρουάριο του 1978 βουλευτής Σαγκάης. Το 1983 έληξε η πολιτική του θητεία και ονομάστηκε αντιπρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής και του έκτου Πολιτικού Συμβουλευτικού Συνεδρίου του Κινεζικού Λαού.

Του επέτρεψαν τα επίσημα ταξίδια στη Γαλλία τον Απρίλιο του 1979, με τον Γκάο Ξιντζιάνγκ, μελλοντικό βραβευμένο με Νόμπελ Λογοτεχνίας,

ως μεταφραστή, στη Στοκχόλμη τον Αύγουστο του 1980 για το LXV Διεθνές Συνέδριο Εσπεράντο, στη Λυών τον Σεπτέμβριο του 1981 για το XLV Συνέδριο του PEN, μετά στη Ζυρίχη και στο Τόκιο τον Μάιο του 1984, για το XLVII Συνέδριο του PEN.

Στο εξωτερικό «ξεχειλίζει» τιμές. Το 1982 λαμβάνει από την Ιταλία το Βραβείο Dante για την τριλογία του Ο χείμαρρος, ενώ το 1983 ο Φρανσουά Μιτεράν, στο πέρασμά του από την Σαγκάη, τον παρασημοφορεί με το σταυρό του Ιππότη της Λεγεώνας της Τιμής (7 Μαΐου 1983). Το 1984 ονομάζεται τιμής ένεκεν διδάκτωρ από το Κινεζικό Πανεπιστήμιο Χονγκ Κόνγκ (18 Οκτωβρίου) και το 1985 ανακηρύσσεται τιμητικό μέλος της Αμερικάνικης Ακαδημίας και του Ινστιτούτου Τεχνών και Γραμμάτων (15 Μαΐου). Το 1990 του απονέμεται το μετάλλιο του Σοβιετικού Λαού (5 Φεβρουαρίου), ενώ στην Ιαπωνία του απονέμεται το Fukuoka Asian Πολιτιστικό Βραβείο (19 Ιουλίου). Οι συμπατριώτες του έχουν, επίσης, την ευκαιρία να

